

► På en herlig majdag i år styrtede Henrik Erichsen af hesten på den næstsidste forhindring under en jagt. Et samspil af heldige tilfældigheder reddede hans liv. Han blev sparket i hovedet på vej mod jorden, og det spark brækkede en nakkehvirvel, der kunne have resulteret i en lammelse fra halsen og ned, eller endog have kostet ham livet.

EN RISIKOBETONET SPORT

især hvis man ikke tænker sig om

Henrik Erichsen er en erfaren rytter og passioneret jagtrytter. Siden 1980 har han redet knap 400 jagter, og to gange har han redet i spidsen, som ræv, for Hubertus-jagten i Dyrehaven. På en dejlig forårsdag den 17. maj i år i Horserød Hegn, med sol og klar himmel, red Henrik Erichsen "Master" på sin 15-årige, meget erfarne jagthest Peter Pan. At ride Master betyder, at man er chef for feltet, det er Masters opgave bl.a.

at sætte tempoet, og lede feltet efter "rævene" der viser vejen. Master er ifølge traditionen iført en høj hat, så alle i feltet hele tiden kan følge "chefen".

- Det var en god jagt, husker Henrik Erichsen, med 16 meter lange forhindringer, så egentlig var der god plads, men... Den højre rævs hest var urutineret i at gå forrest, og på feltets næstsidste forhindring trækker den pludselig ind mod forhindrin-

gens midte, tøver i afsættet, men springer til sidst. Det havde ikke været et problem, hvis ikke lige Henrik havde siddet på Peter Pan. Hans erfarne jagthest, der har fuld-blodsforældre, springer med stort mod, og et overskud af energi.

- Grunden til at noget så banalt udvikle sig til en alvorlig ulykke skyldes, at Peter Pan er utålmodig og hidsig. Han springer alt og springer fantastisk uden at

Ridesporten koster på verdensplan flere dødsfald hvert eneste år. Det er en risikobetonet sport, specielt hvis man ikke tænker sig om. Læge Henrik Erichsen snød døden med få millimeter efter et voldsomt styrt på en jagt i foråret. I denne artikel fortæller han om sit uheld og giver gode råd til førstehjælp

Af Britt Carlsen
Foto: Danny Johansen

tøve på noget som helst, forklarer Henrik, men det, der er hestens styrke, er også dens svaghed. Selvom der pludselig ikke var plads til den, fordi rævens hest var trukket ind i hans bane, ventede Peter Pan ikke, men satte af og i landingen ramlede de to heste sammen.

Det sagde knæk i nakken

Henrik Erichsen bliver kastet ud af sadlen med stor kraft. På vejen mod jorden ryger hans høje hat af, og lige inden han lander rammer en af hestenes hove ham på siden af hovedet med voldsom kraft. Hans ho-

“Lige når det sker, så tænker man, er det virkelig det værd?”

ved bliver slynget til siden, og Henrik, der er læge af profession, hører tydeligt, at det giver et knæk i hans nakke.

Mens han ligger forslået på jorden, ser han sin jagthest galopere væk i horisonten. Heldigvis, skulle det senere vise sig. Henrik kommer på benene igen, noget fortumlet og med smerter i hovedet og nakken efter det voldsomme slag. Hesten finder han uskadt tre kilometer væk fra ulykkesstedet – den er løbet til den gård, hvor den tre år tidligere tilbragte sommeren på græs.

Det var dog først dagen efter, at Henrik Erichsen konsulterede en kollega og fik taget røntgen af nakken. Det viste, at han havde brækket den lille tap, der fra anden nakkehvirvel går op og ind i den første hvirvel.

- Det er rent faktisk den tap, som borer sig ind i rygmarven, når man bliver hængt og medfører, at man holder op med

at trække vejret, forklarer Henrik med et skævt smil, og han fortsætter: - Det var heldigt, at hesten løb videre, for selvom jeg var øm, så er jeg sikker på, at jeg havde sat mig op og var redet videre over den næste forhindring. Det kunne i yderste konsekvens have kostet ham livet.

Henrik Erichsen gik sommeren over med halskrave på, men han havde konstante smerter, og bruddet ville ikke hele. Derfor måtte han den 17. august, præcis tre måneder efter ulykken, gennemgå en operation. Operationen er gået godt, Henrik er smertefri, men han vil miste noget af bevægeligheden i nakken. Slaget i hovedet resulterede i en stor hævelse, og et følelsesløst område, hvor han først nu er ved at genvinde følelse.

- Havde jeg haft hjelm på, så kunne den have absorberet en del af slaget, og måske kunne jeg have undgået at brække noget, vurderer Henrik, der i kraft af sit job også ofte kommer i kontakt med skadede ryttere.

- Jeg er varm fortalende for brug af ridehjelm. Det er et stort tab, når man oplever fuldstændig sunde, normale unge som ældre mennesker få lammelser eller langvarige sygdomsforløb, bare fordi de red ud uden hjelm. De bedste hjelme i dag er så højteknologiske, at de kan være afgørende for, om man får men af et fald fra hesten.

- Ryttere bør altid ride med hjelm, og det gælder især de kendte ryttere, som er et forbillede for andre, understreger Henrik Erichsen.

Fortsat i sadlen

Ulykken har betydet, at Henrik Erichsen har måttet lægge ridesporten og jagterne på hylden for en tid. De mange måneder med halskrave har også resulteret i, at Henrik har taget en beslutning om at sælge sin jagthest.

- Jeg har haft ham siden han var 9 år, nu er han 15 år. Han har altid været utål-

Skadestuen.nu

Speciallæge i ortopædkirurgi

Henrik Erichsen etablerede den første private skadestue i Danmark for et år siden. Skadestuen ligger på Frederiksberg, og her kan man endda klare noget mere, end på en almindelig skadestue, fortæller iværksætteren. Idéen er opstået, fordi det oftest er mere reglen end undtagelsen, at man skal vente i timevis på landets skadestuer, for at blive tilset af en læge. - Jeg tænkte; det må kunne gøres bedre, forklarer Henrik Erichsen. På Skadestuen.nu behandles almindelige småskader, der er både røntgen og MR-scanner, samt en veludstyret operationsstue.

- Vi kan ikke indlægge patienter her, men rigtig mange skader kan klares ambulant, så vi udfører både akutte og planlagte småoperationer.

Desværre er der ingen sundhedsforsikring, som endnu dækker et besøg på Skadestuen.nu, men en del københavnske virksomheder har indgået i en ordning, så de betaler, såfremt medarbejderne kommer til skade. Det gælder f.eks. lokale håndværksmestre, og DSB's togkontrollører. - Ellers må folk selv betale, men de fleste slipper med en betaling på mellem 500 og 1000 kr., forklarer lægen.

Skadestue

► Speciallæge i ortopædkirurgi Henrik Erichsen, der er passioneret jagtrytter, har etableret en privat skadestue på Frederiksberg. (Foto: Ridehesten.com/Britt Carlsen).

Hjælp på stedet

Henrik Erichsen, der er speciallæge i ortopædkirurgi, har i 25 år arbejdet som læge på et privathospital. For et år siden etablerede han Skadestuen.nu, der er den første private skadestue i Danmark. Han har i sin karriere set et ikke ubetydeligt antal forskelligartede skader som følge af ridning eller omgang med heste.

Han betegner ridesporten som risikobetonet, især hvis man ikke tænker sig om. Netop ved omtanke kan man også være med til at give tilskadekomne ryttere en god førstehjælp.

- Vi har lavet en nødhjælpkasse, som er med i bilerne med tilskuere, der følger jagtfeltet rundt. Med en god førstehjælpkasse, kan man klare det mest akutte, såfremt man ved hvad man skal gøre, og ikke er bange for at tage ansvar, når ulykken sker, understreger Henrik Erichsen. En del fald fra hesten resulterer i, at rytteren slår hovedet og nakken. Derfor er det en god idé, at supplere ridecentrets førstehjælpkasse med en halskrave. På den måde kan man støtte og stabilisere rytteren indtil hjælpen når frem.

Hvis man som tilskuer bliver vidne til en ulykke, så er der nogle helt enkle initiativer man kan tage, indtil hjælpen når frem. Hvis rytteren bliver liggende efter et styrt/fald fra hesten, er der tre risici, som man især skal have fokus på, for der er risiko for:

- Blødning i kraniet
- Brud på hals- eller rygsøjle
- Indre blødninger

Det er især farligt, hvis rytteren laver en såkaldt "rumbler", falder forover på hovedet eller hvis hesten ruller hen over rytteren på jorden. Uanset om rytteren ellers mener at have det godt, så skal en rytter, der har fået hesten over sig, altid med ambulance til hospitalet til observation for indre blødninger.

Kun hvis rytteren er bevidstløs og bløder fra næse og mund, så der dermed er risiko for at vedkommende bliver

kvalt, skal man ligge rytteren i aflåst sideleje også kaldet nato-stilling (se hvordan på www.redliv.dk). Ellers er det bedst at lade den tilskadekomne ligge på ryggen, så man får stabiliseret evt. brud på nakke eller rygsøjle.

Hvis den skadede er:

- vågen, og har nakke/rygsmerter, skal rytteren lejres på ryggen, om muligt med halskrave og med ambulance til hospital
- uklar/bevidstløs, trækker vejret, skal rytteren lejres på ryggen, om muligt med halskrave og med ambulance til hospital
- uklar/bevidstløs, trækker ikke vejret, skal der startes genoplivning, om muligt med halskrave og med ambulance til hospital.

Rid aldrig ud alene uden at give nogen besked om, hvor du agter at ride hen, og hav altid din mobiltelefon med dig, råder Henrik Erichsen. - Det er næsten det værste man kan komme ud for, at en hest kommer alene hjem til stalden, og man ved, at der et eller andet sted derude ligger en person, som muligvis er tilskadekommen og i værste fald bevidstløs.

Med omtanke og fornuft når man langt i skadesforebyggelsen.

- Der kan naturligvis ske rene uheld, men vi behøver ikke invitere til det, siger læge Henrik Erichsen afslutningsvis.

► Læge Henrik Erichsen opfordrer til, at man supplerer ridecentrets førstehjælpkasse med en halskrave. (Foto: Ridehesten.com/Britt Carlsen).

modig og hidsig. Og efter ulykken tænkte jeg; denne her gang er den ene gang for meget, så det gav mig motivationen til at finde en anden hest.

- Lige når det sker, så tænker man, er det virkelig det værd? Men når man har sundet sig, så tænker man også på, at jeg har redet i knap 30 år og det var uheld og den hidsige hest, som var skyld i ulykken. Nogle gange rider vi 100 i feltet og springer 30 forhindringer og oftest sker der ikke noget, men der har da været alvorlige skader. Og et enkelt dødsfald for 15 år siden, men det er sjældent, der sker noget rigtig alvorligt.

Henrik forventer at komme i sadlen igen omkring den 1. november, men da er jagtsæsonen afsluttet med Hubertusjagten, og så starter sæsonen først op igen til april næste år. Henrik Erichsen har fundet en ny, lovende hest, en dejlig 10-årig, velspringende

og ridelig dansk varmblodsvallak, og den glæder han sig til at komme i gang med.

- Det er så fascinerende at ride jagt, forklarer Henrik, og han citerer en jagtrytterkollega, Bente Polack, der tidligere har vundet DM i både dressur og springning: "Jeg har prøvet det hele, jagttridning er det sjoveste!" Det er kammeratskabet, hyggen og det faktum, at man ikke konkurrerer mod hinanden. Alle hjælper hinanden, og der er mulighed for spændende og anderledes naturoplevelser på jagtkampagner i udlandet med meget mere.

- Det er herligt at følge naturens gang sammen med sin bedste ven, når han ellers opfører sig ordentligt, tilføjer Henrik Erichsen afslutningsvis med et skælmisk blik i øjet.

bc@wiegaarden.dk

GRAFIK: ST

BUNDGAARD BYG A/S beskæftiger sig med:

- Fildetaler
- Hestestalde
- Mellemhuse
- Stalde
- Løder
- Legerhæller
- Produktionshæller
- Administrationsbygninger
- Butikker / udstillinger

Kom og oplev Finalen i Bundgaard Byg Cup 2009 på Vilhelmsborg under Danish Christmas Show Dressage den 21.-22. nov.

BUNDGAARD BYG A/S
Danmarkvej 30 · 8680 Skanderborg
Tlf. 86 52 53 44 · Fax 86 52 53 00

www.bundgaardbyg.dk · info@bundgaardbyg.dk